

Stortapetserarbi och Thomsonkägelbi

Hanne av stortapetserarbi.
Foto: Jan Bergsten

Hona av stortapetserarbi
Foto: L. Anders Nilsson

Hona av thomsonkägelbi
Foto: L. Anders Nilsson

Stortapetserarbiet är ett ca 1,5 cm stort solitärlevande bi. Honan gräver ut bohålor i sand eller grus, som hon sedan tapetserar med små bladbitar, därav namnet tapetserarbi. I dessa bon läggs äggen och honan lägger upp ett matförråd av pollen. För att arten ska trivas krävs att det finns gott om lämpliga pollenväxter t.ex. väddklint eller tistlar, samt att det finns lämpliga platser att gräva bohålor i. Stortapetserarbiet fanns tidigare spritt över stora delar av södra Sverige, men har under 1900-talet minskat dramatiskt och finns idag endast kvar i Skåne och på Öland och Gotland.

Thomsonkägelbiet är en kleptoparasit på stortapetserarbiet. Det innebär att det lägger ägg i stortapetserarbiets bon och att larven sedan äter upp ägg och insamlad pollen. Som namnet antyder har biet en kägellik form. Thomsonkägelbiet är ännu mer sällsynt än stortapetserarbiet. Den finns bara på Gotland i hela Europa, men har tidigare funnits sällsynt på fastlandet. Troligen finns det också i östra Ryssland.

Hot

Bina lever på öppna sandiga och blomrika ställen, miljöer som blivit alltmer sällsynta. Många av förekomsterna är i täkter och det mest påtagliga hotet mot bina är att täkterna läggs igen genom att man planar ut marken, lägger på jord och planterar tall. Då kommer de att försvinna.

På Gotland finns fortfarande ganska gott om blomrika marker, t.ex. längs vägkanterna. Det är viktigt att man värnar dessa blomrika marker och inte slår av blomorna innan de blommat ut. Många betesmarker betas för hårt för att det ska bli stora bestånd av nektarväxter.

Ofta gräver stortapetserarbiet sina bon i rothak, som ofta finns i kanten av täkter eller längs skogsvägar.

Foto Jan Bergsten.

Så här kan du gynna vildbin!

- Gynna blomrikedomen. T.ex. kan man odla nektarrika växter i ett hörn av trädgården. De här arterna vill ha väddklint eller stora tistlar.
- Skapa sandiga sydvända sluttningar för bina att bygga bo i.
- Om du har en sand- eller grustäkt:
  - Jämna inte ut marken efteråt.
  - Lägg inte på jord!
  - Plantera inte igen med tall!

Vad är ett åtgärdsprogram?

Åtgärdsprogram tas för närvarande fram för en mängd hotade arter som behöver särskilda åtgärder för att kunna bevaras för framtiden. Ett åtgärdsprogram för stortapetserarbi, storkägelbi och thomsonkägelbi tas fram av länsstyrelsen i Södermanlands län, men för åtgärderna på Gotland ansvarar länsstyrelsen på Gotland. Programmet finns att ladda ner på naturvårdsverkets hemsida, www.naturvardsverket.se.

Kontakt:

Annika Forsslund , 010-223 93 70 annika.forsslund@lansstyrelsen.se

David Lundgren, 010-223 92 67 david.lundgren@lansstyrelsen.se

Koordinatorer, åtgärdsprogram för hotade arter

www.lansstyrelsen.se/gotland

